

11-SINF BIOLOGIYA FANIDAN I CHORAK

NAZORAT ISHI

I VARIANT

1. Ekologiya qanday biologik tizimlar haqidagi fandır va u asosan qanday darajalarni o‘rganadi?
2. Ekologiyaning asosiy bo‘limlari (autekologiya, demekologiya, sinekologiya) qanday masalalarni o‘rganadi?
3. Ekosistema darajasining xususiyatlaridan bo‘lmish turlar xilma-xilligi va barqarorlik mexanizmini tushuntiring.
4. Ekosistemaning asosiy tarkibiy qismlari hisoblangan produtsent, konsument va redutsentlarning rolini farqlang.
5. Abiotik tarkibiy qismlarga (yorug‘lik, harorat, namlik) ta’rif va misollar keltiring.
6. Suv muhitida yashovchi organizmlarning (gidrobiontlar) moslashuvlari nimalardan iborat?
7. Quruqlik-havo muhiti tushunchasi va bu muhitdagi organizmlarning (aerobiontlar) moslashuvlari.
8. Tuproq (edafobiont) yashash muhiti sifatida qanday xususiyatlarga ega?
9. Tirik organizmlarning o‘zi ham yashash muhiti (entobiontlar) xizmat qilishi haqida (parazitizm va simbioz) ma’lumot bering.
10. Ekologik omillar tasnifi: Abiotik, Biotik va Antropogen omillar orasidan qanday farqlanadi?
11. Yorug‘likning xususiyatlari: infroqizil, ko‘rinadigan va ultrakizil nurlar ta’siri.
12. Organizmlarning yorug‘likka ehtiyoji: yorug‘lik vaase va soyaga chidamli o‘simliklar.
13. Fotoperiodizm nima va u hayvonlar va o‘simliklarning rivojlanishiga qanday ta’sir qiladi?
14. Haroratning ekologik omil sifatida qanday ta’sir qiladi? Piloترم hamda gomoyoterm hayvonlar farqi.
15. Qishgi va yozgi tinim davrida qanday ekologik xohajatlardan himoya vositasidir?
16. Namlikka ko‘ra o‘simliklarning taqsimlanishi: Gidrofit, Gigrofit, Mezofit va Kserofitlar.
17. Ekologik omillarning ta’sir kuchi ta’siri (optimum, pessimum, limitlovchi omil).
18. Organizmlarning o‘zaro ta’biy ta’sirlari (yirtqichlik, raqobat, mutalizm, kommensalizm).
19. Antropogen omilning ekosistemalar ifloslanishi nimalarga daxldor?
20. Biosferaning biologik tizim sifatidagi o‘rni qanday?

AMALIY TUG‘ILMALAR:

21. Ekologik omillarning ta’sir kuchi grafigi (tolerantlik egri chizig‘i) ni chizib, qismlarini yozing.
22. Gidrofit va Kserofit o‘simliklarning moslashuv belgilarini sxematik chizing.
23. Suv yashash muhiti zonalarini (pelagial, bentos) oq qog‘ozda eskiz qiling.
24. Masala: Agar bitta ekosistemada produtsentlar 50000 kJ energiya hosil qilsa, 10 foiz qoidasiga ko‘ra ikkilamchi konsumentga qancha energiya yetadi?
25. Tirik organizmlar o‘rtasidagi simbioz (mikoriza) va yirtqichlik tarmog‘ini chizing.

11-SINF BIOLOGIYA FANIDAN I CHORAK

NAZORAT ISHI

II VARIANT

1. Ekologiya atamasi ilk bor kim tomonidan kiritilgan va uning ma'nosi nima?
2. Ekologik monitoring va modellashtirishning iqlim o'zgarishlarini o'rganishdagi ahamiyati qanday?
3. Ekosistemaning tarkibiga kiruvchi Avtotrof va Geterotrof komponentlarning modda almashinuvi balansi.
4. Biogeotsenoz tushunchasida fitotsenoz, zootsenoz va mikobiotsenoz qanday jamiyat yaratadi?
5. Okean va quruqlik ekosistemalarining biosferadagi ahamiyatini taqqoslang.
6. Yerdagi yashash muhitlari o'zgarishida tarixiy evolyutsiya qanday bo'lgan?
7. Hidrobiontlarning (suv jonivorlarining) tanasida havo pufaklari yoki suzgichlarning bo'lishi qanday moslashtiradi?
8. Tuproq tarkibidagi aerob va anaerob organizmlarning tuproq unumdorligiga qo'shilgan hissa qanday?
9. Entobiont muhitida yashovchilarning (parazitlar) oshqozon, ko'rish a'zolari va harakatlantirganligi sabablari.
10. Cheklovchi omil qonuni (Yu. Libix qonuni) ning mohiyati nima?
11. Eurybiont (keng chidamli) va Stenobiont (tor chidamli) organizmlarning yashash areallari.
12. Haroratga moslashishda Bergman qoidasi va Allen qoidasi qanday ta'sir ko'rsatadi?
13. O'simliklarda suv bug'latishini (transpiratsiya) harorat va yorug'lik bilan bog'liqligi.
14. Hidrofitlardan Kserofitlarga qadar bo'lgan organizmlarning suv zaxira qilish xususiyatlari.
15. Biologik soat nima va u kuzgi qisqartirilgan yoki uzaytirilgan kuzg'lik soatlariga qanday ta'sir qiladi?
16. Atmosferadagi ozon ekranining o'zining ultraviolet nurlari ta'siri orqali oqibatlari.
17. Kommensalizm (bir tomonlama foydalanish, ikkinchisi uchun neytral) munosabatlariga misollar.
18. Ko'llarning botqoqlikka o'tishi va qayaylanishi (ekologik suksessiya) haqida nima bilasiz?
19. Tuproq unumdorligini belgilovchi biotik omillar va redutsentlarning roli.
20. Ekologiyada shaxsiy ekologik madaniyatni qanday shakllantirdingiz?

AMALIY TAPSHIRIQLAR:

21. Bergman va Allen qoidalarini isbotlovchi Qutb tulkisi va Cho'l tulkisi sxemasini chizing.
22. Harakatdagi oziq zanjiri modelini: Producersent -> I-konsument -> II-konsument va Redutsent xaritasini tuzing.
23. Parazitizmni ifodalovchi rasm chizing va muhit qaysi biri ekanini belgilang.
24. Yorug'lik va harorat kabi Abiotik omillarning turli o'simliklarga ta'sir ko'rsatuvchi grafigini chizing.
25. Masala (Libix bochkachasi): O'simlik o'sishi uchun barcha resurslar 100%, ammo azot tuproqda 20%. O'simlik rivojlanish darajasini yozing.

veb-saytimiz: Zokirjon.com

Zokirjon.com. veb-sayiti orqali o'zingiz uchun kerakli hujjatlarni yuklab olishingiz mumkin.

Zokirjon Admin bilan

90-530-00-68, , 91-397-77-37, 90-530-68-66 nomerga murojaat qilishingiz, shu nomerdagi telegram orqali bog'lanishingiz nza456 yoki nza445 izlab telegramdan yozishingiz so'raladi.

Telegramda murojaatingizga o'z vaqtida javob beriladi

Biologiya fanidan 11-sinf 1-4-choraklar uchun 25 tadan 2 ta variant nazorat ishi savollarini to'liq holda olish uchun telegramdan yozing.

Telegram kanalimiz:

@Maktablar_uchun_hujjatlar

Uchun: UZCARD

*880*9860230104973329*summa#

Plastik egasi Nabiyev Zokirjon

DIQQAT!!!

Sizga bu **OMONAT** qilib beriladi.
To'liq holda olganingizdan so'ng:
Faqat o'zingiz uchun foydalaning.
Hech kimga bermang hattoki eng yaqin insoningizga ham.
Internet orqali veb-saytlarga joylamang.
Kanal va gruppalariga tarqatmang.

**OMONATGA HIYONAT
OILMANG.**

Bizni xizmatdan foydalanib qulay imkoniyatga ega bo'ling!

Bizda maktablar uchun quydagi hujjatlar mavjud.

- 1. 1-11-Sinflar uchun kelajak soati ish reja va konspektlari**
- 2. 1-11-Sinflar uchun barcha fanlardan to'garak hujjatlari**
- 3. Sinf rahbar hujjatlari**
- 4. Metodbirlashma hujjatlari**
- 5. Ustama hujjatlari**
- 6. 1-11-Sinflar uchun barcha fanlardan konspektlar va tezislar**
- 7. 1-11-Sinflar uchun Ish rejalar (Taqvim mavzu rejalar)**
- 8. Maktab ish hujjatlari**
- 9. Direktor ish hujjatlari**
- 10. MMIBDO' ish hujjatlari**
- 11. O'IBDO' ish hujjatlari**
- 12. Psixolog hujjatlari**
- 13. Xotin-qizlar qo'mitasi ish hujjatlari**
- 14. Kutubxona mudirasi ish hujjatlari**
- 15. Besh tashabbus hujjatlari**
- 16. Ommalashtirish uchun dars ishlanmalar va ochiq dars ishlanmalar, taqdimotlar, slaydlar**

O'zbek va rus maktablar uchun

Buyutrma asosida

1-11-sinflar uchun barcha fanlardan **testlar, nazorat ishlar, tezislar, to'garaklar va yillik fan konspektlar, tadbir senariylari, ochiq dars ishlanma va slaydlar (taqdimotlar), ko'rgazma va tarqatmalar, faxriy yorliq, diplom, tashakkurnomalar** va boshqa hujjatlarni tayyorlab beramiz.

Tel:91669-34-74 Telegramdan:@talimxizmatlar izlab toping.

Для 1–11 классов узбекских и русских школ по всем предметам: **тесты, контрольные работы, тезисы, сценарии кружков, годовые конспекты уроков, сценарии мероприятий, разработки открытых уроков, слайды (презентации), стенды и раздаточные материалы, почётные грамоты, дипломы, благодарственные письма и другие документы.**

Тел: 91669-34-74 Telegram: @talimxizmatlar